

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817203199
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5817203199.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: Ing. J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, XXX XX P., právne zastúpená: JUDr. Peter Vevurka, advokát so sídlom D. XXX/XX, XXX XX P., proti žalovaným: 1/ B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, P., 2/ Ing. U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U. XXX/XX, P., 3/ Mgr. D. D., nar. 11.XX.XXXX, bytom G. U. XXX/XX, P., 4/ Mgr. E. D. nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U. XXX/XX, P., 5/ Bc. D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U. XXX/XX, P., žalovaní v rade 1/ až 5/ právne zastúpení: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hattalova 373/3, 029 01 Námestovo, IČO: 47 258 781, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva za náhradu, na odvolanie žalobkyne čo do náhrady trov konania a žalovaných v rade 1/ až 5/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 2C/18/2017-201 zo dňa 29. mája 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na nové konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaných na prerušenie konania a zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX pre obec a k.ú. P., a to rodinný dom s.č. XXX postavený na KN-C parc. č. 422/34 s príslušenstvom - hospodárska budova (sklad a humno) postavená na parc. Č. KN-C č. 422/54, hospodárska budova (maštal' a kôlna) postavená na KN-C parc. č. 422/54, prípojka vody KN-C parc. č. 422/54, prípojka kanalizácie KN-C parc. č. 422/54, prípojka NN na KN-C parc. č. 422/54, betónový chodník na KN-C parc. č. 422/54, vonkajšie schody na KN-C parc. č. 422/54 a k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre obec a k.ú. P., a to KN-C parc. č. 422/33 - záhrady o výmere 150 m², KN-C parc. č. 422/34 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 107 m² a KN-C parc. č. 422/54 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 503 m². Nehnuteľnosti boli prikázané do výlučného vlastníctva žalobkyne a žalobkyňa bola zaviazaná zaplatiť žalovanému v rade 1/ sumu 18.666,66 €, žalovanému v rade 2/, 3/, 4/ a 5/ každému po 4.666,66 € na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu. Vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Z vykonaného dokazovania, a to z listu vlastníctva č. XXXX pre obec a k. ú. P. a č. XXXX pre obec a k. ú. P. súd zistil, že žalobkyňa a žalovaní 1/ až 5/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, špecifikovaných vo výrokovej časti I/ rozsudku, a to žalobkyňa v podiele 4/6, žalovaný 1/ v podiele 1/6 a žalovaní 2/ až 5/ každý v podiele 1/24. Keďže žalobkyňa nemá záujem zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu so žalovanými 1/ až 5/, v zmysle zásady, že nikoho nemožno spravodlivo nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných 1/ až 5/ k nehnuteľnostiam. Čo sa týka vyporiadania podielového spoluvlastníctva, vzhľadom na to, že ide o rodinný dom, vyporiadanie reálnou deľbou medzi spoluvlastníkov (aj vzhľadom na to, že ide o šiestich spoluvlastníkov, pričom podiely žalovaných 2/ až 5/ sú len 1/24), konštatoval, že reálna deľba nehnuteľností nie je možná. Ako ďalší spôsob vyporiadania prichádza do úvahy prikázanie vecí do výlučného vlastníctva niektorého/niektorých spoluvlastníkov. O nehnuteľnosti prejavila záujem

žalobkyňa - žalovaní 1/ až 5/ záujem o nehnuteľnosti ani neprejavili, len mali výhrady k výške náhrady za ich spoluvlastnícke podiely, ktorú navrhla žalobkyňa. Vzhľadom na to, že žalobkyni svedčí hľadisko väčšinového spoluvlastníckeho podielu aj účelného využitia veci, keď chce nehnuteľnosti využiť pre účely bývania, pretože ide o rodinný dom, nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne. Zároveň ju zaviazal zaplatiť za spoluvlastnícke podiely žalovaným 1/ až 5/ peňažnú náhradu. Na preukázanie všeobecnej hodnoty nehnuteľností žalobkyňa predložila znalecký posudok Ing. Jána Žochňáka č. 63/2017 a jeho doplnenie č. 1. Podľa tohto znaleckého posudku a jeho doplnenia je všeobecná hodnota stavieb a pozemkov, ktoré sú predmetom žaloby 102.000 €. Podľa znaleckého posudku Ing. Jána Kaderu č. 120/2017, ktorý predložili žalovaní, je všeobecná hodnota dotknutých stavieb a pozemkov v sume 122.000 €. Preto výšku náhrady za spoluvlastnícke podiely žalovaných určil sumou zodpovedajúcou aritmetickému priemeru všeobecnej hodnoty, ktorá vyplýva z oboch znaleckých posudkov, ktoré boli v konaní predložené - znaleckého posudku Ing. Jána Žochňáka aj Ing. Jána Kaderu. Konštatoval, že žalobca a žalovaný 2/ predložili ako dôkazy na preukázanie všeobecnej hodnoty pozemkov súkromné znalecké posudky, ktoré majú rovnakú dôkaznú silu. Potom bez vykonania ďalších dôkazov, napr. kontrolného znaleckého dokazovania súd nemôže objektívne posúdiť správnosť znaleckých posudkov, predložených stranami, keďže ide o riešenie otázky, na ktorú sú potrebné odborné znalosti. Žiadne dôkazy na preukázanie správnosti toho-ktorého znaleckého posudku však nenavrhol žiadna zo strán sporu. V situácii, keď na zistenie všeobecnej hodnoty pozemkov boli predložené dva rovnocenné znalecké posudky, nemal inú možnosť, ako postupovať tak, že náhradu za spoluvlastnícky podiely žalovaných 1/ až 5/ určí priemerom cien podľa znaleckých posudkov.

3. Neakceptoval návrh žalovaných 1/ až 5/ na prerušenie konania zo dňa 15.4.2019 do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného Okresným súdom Námestovo pod sp.zn. 2C/48/2017. Zistil, že Okresný súd Námestovo rozsudkom č.k. 2C/48/2017-98 zo dňa 17. 9. 2018 zamietol žalobu o nahradenie prejavu vôle uzatvoriť kúpnu zmluvu, ktorú podali žalovaní 1/ až 5/ (v konaní sp.zn. 2C/48/2017 v postavení žalobcov) proti žalobkyni (v konaní 2C/48/2017 v postavení žalovanej). Žalovaní (v postavení žalobcov) v konaní sp. zn. 2C/48/2017 žiadali nahradiť prejav vôle žalobkyne (v postavení žalovanej) tak, že je povinná uzatvoriť so žalovanými 1/ až 5/ ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, ktorou žalovaným 1/ až 5/ do vlastníctva prevedie nehnuteľnosti, totožné s tými, ktoré sú predmetom prebiehajúceho konania. Po skutkovej stránke žalobu odôvodnili tým, že pri nadobudnutí spoluvlastníckeho podielu 3/6 žalobkyňou bolo porušené ich zákonné predkupné právo ako spoluvlastníkov, pretože pred prevodom im predávajúci neponúkli spoluvlastnícke podiely na predaj. Ako už bolo uvedené, okresný súd túto žalobu zamietol a tento rozsudok potvrdil Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 10Co/39/2019 zo dňa 28. 2. 2019. S týmito rozsudkami sa plne stotožňuje a keďže nejde o prípad, kvôli ktorému by sú musel obligatórne prerušiť konanie, otázku vlastníctva nehnuteľností si vyriešil sám ako predbežnú tak, že vlastníckmi dotknutých nehnuteľností sú subjekty na stranách sporu, ktoré sú aj evidované na príslušných listoch vlastníctva. Podotýka, že tento návrh neakceptoval aj preto, že v minulosti bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia konania sp.zn. 2C/48/2017 a predĺžením prerušenia konania do právoplatného skončenia dovolacieho konania by došlo k neúmerným preťahom v konaní.

4. Pokiaľ ide o trovy konania, mal za to, že každá zo sporových strán mala čiastočný úspech, keď vyhovel žalobkyni na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, avšak v časti o zaplatenie náhrady za spoluvlastnícke podiely žalovaných určil vyššou sumou, než žalobkyňa žiadala.

5. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku vo výroku o trovách konania podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že jej bude priznaná náhrada trov konania v rozsahu 82,2 %. Považuje rozsudok v tejto časti za nesprávny. Postup súdu, ktorým jej nepriznal náhradu trov konania v pomernej časti, nemá oporu v zákone a ani odôvodnenie tohto rozhodnutia nepovažuje za presvedčivé. Je nesporné, že mala v konaní úspech v súlade so žalobou, kde vo výroku I., II. a III. rozsudku súd vyhovel jej žalobe, ktorou sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, teda súd jej žalobe vyhovel v celom rozsahu. Len v časti, ktorou navrhla žalovaným zaplatiť za vyporiadací podiel spolu sumu 34.000 € každému v pomere výšky jeho spoluvlastníckeho podielu, ktorú určila na základe znaleckého posudku Ing. Jána Žochňáka č. 63/2017, ktorý bol opatrený aj doložkou podľa § 209 ods. 2 CSP. Naproti tomu žalovaní predložili znalecký posudok Ing. Jána Kaderu č. 120/2017 len ako listinný dôkaz (bez doložky podľa § 209 ods. 2 CSP). Následne súd urobil priemer z takto stanovených hodnôt v znaleckých posudkoch a uložil jej zaplatiť žalovaným náhradu za ich spoluvlastnícke podiely v sume 37.333,30 € každému v pomere výšky

jeho spoluvlastníckeho podielu. Rozdiel medzi ňou navrhovanou výškou náhrady a určenou súdom predstavuje suma 3.333,30 €, čo predstavuje pomer úspechu a neúspechu v rozsahu 82,2 %.

6. Žalovaní v rade 1/ až 5/ sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadrili.

7. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku voči všetkým výrokom podali odvolanie žalovaní v rade 1/ až 5/. Majú za to, že súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázali na to, že podali návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 2/C/48/2017 (konanie o nahradenie prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu), nakoľko sa podľa nich v tomto konaní rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Súd prvej inštancie ich návrh neakceptoval. V predmetnom dovolaní navrhli dovolaciemu súdu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 28.2.2019 zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zároveň navrhli odložiť právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu až do právoplatného skončenia dovolacieho konania. Predmetné dovolanie ešte nebolo Okresným súdom Námestovo predložené dovolaciemu súdu, a teda o uvedenom dovolaní, resp. o návrhu na odklad právoplatnosti dotknutého rozsudku nemohlo byť dovolacím súdom rozhodnuté. Potrebu prerušiť toto konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zdôvodnili tým, že hoci podľa aktuálneho stavu v katastri nehnuteľností spoluvlastníčkou dotknutých nehnuteľností v podiele 4/6-ín je Ing. J. H. a spoluvlastníkom 1/6-iny B. D. a ďalšími spoluvlastníkmi, každý v podiele 1/24-iny sú Ing. U. D., Mgr. D. D., Mgr. E. D. a Bc. D. D.. V prípade vyhovenia žalobe o nahradenie prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu by sa menovaní B. D., Ing. U. D., Mgr. D. D., Mgr. E. D. a Bc. D. D. stali spolu väčšinovými spoluvlastníkmi a následne v tomto konaní by mohli žiadať, aby dotknuté nehnuteľnosti boli prikázané im do vlastníctva s tým, že Ing. J. H. by za jej zvyšný podiel 2/6-ín vyplatili. Uvedené má svoju oporu v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Možno teda konštatovať, že rozhodnutie súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam je doslova závislé od rozhodnutia dovolacieho súdu v konaní so sp. zn. 2C/48/2017. Môže teda dôjsť k významnému a podstatnému zvratu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam. Už v predchádzajúcom uznesení o prerušení konania bolo konštatované, že je potrebné predmetné konania prerušiť z dôvodu, že v konaní pod sp. zn. 2C/48/2017 sa rieši otázka právne významná pre toto konanie. Pokiaľ neakceptoval návrh žalovaných na prerušenie konania do skončenia dovolacieho konania, tak si zjavne protirečí, nakoľko v dovolacom konaní sa vzhľadom na vyššie uvedené aj naďalej rieši otázka právne významná pre toto konanie. Z ustanovenia § 164 CSP nemožno vyvodit', že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov. Minimálne mal súd prvej inštancie z dôvodu podaného návrhu na odklad právoplatnosti uvedeného rozsudku odvolacieho súdu urobiť v zmysle § 164 CSP obligatórne iné vhodné opatrenia, napríklad meritórne nerozhodnúť a vyčkať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o podanom návrhu na odklad právoplatnosti uvedeného rozsudku a následne podľa toho rozhodnutia buď konanie prerušiť alebo vo veci pokračovať. Napokon vo veci samej, pokiaľ zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo, súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď výšku náhrady za v súčasnosti žalovaných v rade 1/ až 5/ prislúchajúce spoluvlastníckeho podiely určil sumou zodpovedajúcou aritmetickému priemeru všeobecnej hodnoty, ktorá vyplýva z oboch znaleckých posudkov, ktoré boli v konaní predložené. Uvedené má oporu v konštatácii znalca Ing. Jána Žochňáka v jeho posudku, v ktorom posudku síce uvádza, že nehnuteľnosti sú napojené na 4 inžinierske siete (elektrická energia, voda, kanalizácia, zemný plyn), avšak koeficient technickej infraštruktúry určil v rámci intervalu 3. dobrá vybavenosť (možnosť na napojenia na 3 druhy sietí), pričom mal uviesť interval 4. veľmi dobrá vybavenosť (väčšia ako v bode 3), tak ako to správne uviedol vo svojom posudku Ing. Ján Kadera. Preto pri stanovení peňažnej náhrady mal zobrať do úvahy práve posudok Ing. Jána Kaderu. Jedná sa výlučne o vec právneho posúdenia, na ktorú nie sú potrebné odborné znalosti. Otázka aplikácie vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a koeficientov v nej upravených je podľa ich názoru právnou otázkou, ktorú môže súd posúdiť aj sám z vlastnej činnosti. Na základe uvedeného navrhujú rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Žalobkyňa k odvolaniu žalovaných navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. až IV. ako vecne správny potvrdiť, priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania a zmeniť rozsudok vo výroku V. tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 82 %. Odvolacie dôvody na prerušenie konania nepovažuje za dôvodné. Konanie o nahradenie prejavu vôle, v ktorom žalovaní podali dovolanie, je právoplatne skončené, a preto odpadla prekážka prerušenia

konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Podanie dovolania žalovanými nie je dôvodom na prerušenie tohto konania, pretože vyššie uvedenými rozsudkami bola právoplatne vyriešená otázka vlastníctva. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Podľa § 157 ods. 1 CSP, akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec čo najrýchlejšie prejednal a rozhodol. Nesúhlasí s odvolaním čo do stanovenia náhrady za spoluvlastnícke podiely žalovaných, keď na preukázanie ceny sporných nehnuteľností pripojila ako dôkaz znalecký posudok Ing. Ján Žochňáka a jeho doplnenie, ktorý je opatrený doložkou podľa § 209 ods. 2 CSP. Napokon žalovaní sa nedomáhali iného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, než ako navrhla žalobkyňa a nenamietali spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Žalovaným ide len o výšku náhrady za ich spoluvlastnícke podiely. Žalovaní predložili znalecký posudok Ing. Jána Kaderu len ako listinný dôkaz bez doložky podľa § 209 ods. 2 CSP. Žalovaní okrem návrhu na prerušenie konania nenavrhli vykonanie žiadneho dôkazu smerujúceho k spochybneniu žalobkyňou predloženého znaleckého posudku. Ak súd prvej inštancie z posudkov vykonal aritmetický priemer na stanovenie ceny všeobecnej hodnoty predmetu nehnuteľnosti, jeho rozhodnutie považuje za správne, pretože vychádza z dôkazov predložených stranami a iné návrhy na dokazovanie žalovaní nenavrhli. Preto považuje odvolanie žalovaných v celom rozsahu za nedôvodné.

9. Žalovaní v replike uviedli, že nemožno súhlasiť s názorom žalobkyne vo vyjadrení ohľadne prerušenia konania, pretože už vo svojom odvolaní dostatočne podrobne a vecne správne poukázali na to, že súd prvej inštancie len stroho a laxne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým zamietol ich návrh na prerušenie konania. Opätovne poukazujú na to, že v prípade vyhovenia žalobe o nahradenie prejavu vôle by sa žalovaní stali väčšinovými spoluvlastníkmi a v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva by mohli žiadať, aby dotknuté nehnuteľnosti boli prikázané práve do ich podielového spoluvlastníctva s tým, že žalobkyňu by za jej zvyšný podiel vyplatili. Nie je spochybniteľné, že rozhodnutie súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je závislé od rozhodnutia dovolacieho súdu v konaní sp. zn. 2C/48/2017. Pokiaľ ešte dovolací súd nemal posledné slovo, nerozhodol v dovolacom konaní, vo svojej podstate tu stav právnej neistoty ako taký stále existuje a pretrváva a bude tomu tak až do právoplatného rozhodnutia dovolacieho súdu v konaní sp. zn. 2C/48/2017. Pokiaľ by boli stotožnení s návrhom žalobkyne, aby boli dotknuté nehnuteľnosti prikázané do jej výlučného vlastníctva, nepodávali by predsa žalobu o nahradenie prejavu vôle z titulu porušenia ich predkupného práva. Ak by aj navrhovali iný spôsob vyporiadania, vzhľadom na ich postavenie ako v súčasnosti menšinových spoluvlastníkov je nepochybné, že by sa súd k ich prípadnému inému návrhu nepriklonil. Práve už niekoľkokrát spomínané dovolacie konanie by malo definitívne vyriešiť otázku veľkosti spoluvlastníckych podielov k dotknutým nehnuteľnostiam. Vzhľadom na uvedené nemožno usúdiť, ako to tvrdí žalobkyňa, že by žalovaným išlo len o výšku náhrady za ich spoluvlastnícke podiely. Ak však už súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo a bola im súdom priznávaná náhrada za ich spoluvlastnícky podiel, bolo by nelogické, keby ostali v rámci riešenia tejto otázky pasívni. Dostatočne zdôvodnený v odvolaní preto postup súdu pri vyčíslení takejto náhrady považujú za nesprávny a neakceptovateľný. Zotrvali na svojom odvolacom návrhu.

10. Žalobkyňa v duplike zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach. Opätovne poukázala na to, že žalovaní sa v tomto konaní ani iného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, než ako navrhla žalobkyňa prikázaním do jej výlučného vlastníctva nedomáhali. Nie je možné prisvedčiť argumentácii žalovaných, že tak neurobili vedomí si veľkosti spoluvlastníckeho podielu žalobkyne. Žalovaní sa domáhali v inom konaní nahradenia prejavu vôle len a výlučne z dôvodu, že týmto chceli dosiahnuť pre prípad úspechu vyššiu peňažnú náhradu za svoje spoluvlastnícke podiely, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že spochybňovali výšku ceny stanovenú znaleckým posudkom a predložili svoj znalecký posudok na cenu vyššiu ako určil znalecký posudok Ing. Jána Žochňáka. Dodáva, že veľkosť spoluvlastníckeho podielu nie je jediným a rozhodujúcim kritériom pre zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním veci za náhradu. Okrem výšky spoluvlastníckeho podielu je dôležité aj prihliadnutie na účelné využitie veci. Žalobkyňa od počiatku deklaruje záujem na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva za účelom vyriešenia svojej bytovej otázky. Rovnako zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

11. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas sporovou stranou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods.

1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal odvolania v intenciách ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

12. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil návrh na prerušenia konania podaný žalovanými. V inom konaní, v ktorom žalovaní podali dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu sa rieši skutková otázka (výška spoluvlastníckeho podielu jednotlivých podielových spoluvlastníkov), ktorá má význam pre výsledok tohto konania.

13. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

14. K fakultatívnemu rozhodnutiu o prerušení konania podľa § 164 CSP je potrebné uviesť, že pôjde o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne (§ 194 CSP). Je však na vôli súdu, či tak urobí alebo či počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha, alebo môže dať na takéto konanie aj sám podnet a následne konanie preruší. V preskúmvanej veci prebieha dovolacie konanie v konaní, v ktorom sa žalovaní domáhala nahradenia prejavu vôle, keď poukazovali na skutočnosť, že malo dôjsť k porušeniu ich zákonného predkupného práva v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka a vyhovením ich žalobe by došlo k zväčšeniu ich spoluvlastníckeho podielu k sporným nehnuteľnostiam.

15. Súd pri fakultatívnom prerušení konania však si musí uvedomiť a najmä zväziť, či prerušenie konania prispeje (alebo je dokonca predpokladom) k spravodlivému rozhodnutiu vo veci (t.j. k naplneniu dikcie čl. 46 ods. 1 ústavy) a tento dôvod prerušenia konania tak preváži nad záujmom na postupe bez zbytočných prieťahov, ktorý je rozhodnutím o prerušení konania dotknutý. Pri fakultatívnom prerušení konania (na rozdiel od obligatórneho podľa § 162 CSP) je to práve súd, ktorý vyvažuje jednotlivé záujmy stojace pri prerušení konania proti sebe - záujem na spravodlivom rozhodnutí veci a záujem na konaní bez zbytočných prieťahov (dodajme, že v prípade obligatórneho prerušenia konania vyvážil tieto záujmy sám zákonodarca preferovaním záujmu na spravodlivom rozhodnutí veci. Súd tak nemá možnosť zvažovania a pri naplnení hypotézy § 162 CSP konania preruší obligatórne). Vyváženie stretu týchto záujmov v prospech záujmu na spravodlivom rozhodnutí veci pretavené do rozhodnutia o prerušení konania musí byť v prípade fakultatívneho prerušenia konania riadne zdôvodnené v odôvodnení rozhodnutia, ktorým sa konanie prerušuje. Teda samotný Civilný sporový poriadok počíta s takým „prieťahom“ v konaní spočívajúcim v možnom prerušení konania pre účely vyriešenia otázky, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Takýto „prieťah“, resp. odôvodnenú realizáciu takého fakultatívneho úkonu súdu podľa § 164 CSP, nemožno potom považovať za zbytočný, ale za zákonom predpokladaný, a v prípade riadneho odôvodnenia jeho realizácie neporušujúci právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 1 charty. (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 199/2019 z 26.7.2019)

16. Vychádzajúc z konštatovaného, pokiaľ súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil návrh na prerušenie konania, uvedené nedostatočne odôvodnil, rozhodnutie vo veci samej, je predčasné a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil v celom rozsahu na nové konanie.

17. Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude najskôr zaoberať sa otázkou návrhu žalovaných na prerušenie konania a predovšetkým posúdi skutkovú otázku, ktorá sa rieši v dovolacom konaní, aký má táto význam pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Následne vo veci opätovne rozhodne, v novom rozhodnutí riadne odôvodní svoje rozhodnutie v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP (nie iba odkazom na predchádzajúce zrušené/neexistujúce rozhodnutie). V novom rozhodnutí sa náležite vysporiada s námietkami oboch strán, či už ide o priznanie náhrady trov konania alebo o priznanie primeranej náhrady za vyrovnávací podiel jednotlivými stranami.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)